

اقتصاد وعدالت اجتماعی

مسعود نبلی باہمکاری موسیٰ غنی نژاد، محمد طیبیان، غلامعلی فرجادی

نشرنی

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۱۵	فصل ۱. اخلاق و عدالت (موسی غنی نژاد)
۱۵	مقدمه
۱۶	۱.۱ مفهوم عدالت در اندیشه سنتی
۱۷	۱.۲ مفهوم عدالت در اندیشه مدرن
۱۹	۱.۳ اخلاق در جوامع کوچک و بزرگ
۲۱	۱.۴ رقابت، فقر و نابرابری
۲۳	۱.۵ خیرخواهی غیرمستقیم و ناخواسته
۲۴	۱.۶ اقتصاد و اهداف نهایی
۲۶	۱.۷ آزادی و مسئولیت
۲۸	۱.۸ اخلاق و عقلانیت
۳۰	۱.۹ نتیجه
۳۳	فصل ۲. عدالت اجتماعی و اقتصاد بازار (محمد طیبیان)
۳۳	مقدمه
۳۴	۲.۱ نظم خودجوش
۳۸	۲.۲ جایگاه عدالت در نظم اقتصاد آزاد
۴۰	۲.۳ یک بحث فرعی لکن مرتبط
۴۶	۲.۴ عدالت و جامعه به سامان

۵۱	۲.۵ وجوه اجرایی نظریه رالز
۵۵	۲.۶ توانمندی‌های فردی لازم برای یک جامعه عادلانه
۵۶	۲.۷ رشک و عدالت
۶۰	۲.۸ جمع‌بندی
۶۳	فصل ۳. دولت و عدالت اجتماعی (غلامعلی فرجادی)
۶۳	مقدمه
۷۰	۳.۱ گسترش حقوق و آزادی‌های اساسی
۷۰	۳.۱.۱ تأمین حقوق مالکیت به‌طور روشن و مشخص
	۳.۱.۲ تأمین آزادی‌های اساسی (آزادی‌های فردی شامل آزادی بیان، قلم، دادوستد، ایجاد تشکل حرفه‌ای و غیره)
۷۲	
۷۳	۳.۱.۳ فراهم‌ساختن فرصت‌های برابر اجتماعی-اقتصادی و سیاسی
	۳.۱.۴ مقابله با تبعیض‌های اجتماعی
۷۳	(قومی، نژادی، مذهبی، جنسیتی و منطقه‌ای)
۷۴	۳.۱.۵ پاسخگویی
۷۴	۳.۲ بهبودبخشیدن به سازوکار بازار (رقابت)
۷۶	۳.۳ توانمندسازی
۷۸	۳.۴ سیاست‌های مستقیم کاهش فقر و بازتوزیع درآمد
۸۱	فصل ۴. آزادی اقتصادی و عدالت اجتماعی (مسعود نیلی)
۸۱	مقدمه
۸۴	۴.۱ رشد اقتصادی، فقر و توزیع درآمد
۹۶	۴.۲ عدالت اجتماعی در اقتصاد دستوری
۱۰۶	۴.۳ گذار از اقتصاد دستوری به اقتصاد آزاد
۱۰۹	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۱۲۴	الف. سیاست‌های گسترش حقوق و آزادی‌های اساسی
۱۲۵	ب. سیاست‌های بهبود بخشیدن به سازوکار بازار (رقابت)
۱۲۵	ج. سیاست‌های توانمندسازی
۱۲۶	د. سیاست‌های مستقیم کاهش فقر و بازتوزیع درآمد

هنر اخلاق و عدالت در سلب مالکیت از یکی و اعطای آن به دیگری نیست، زیرا چنین کاری ناگزیر به رفتار نابرابر و در نتیجه ناعادلانه با انسان‌ها تبدیل می‌شود. اخلاق حقیقی در گرو گذشت از حق فردی و احساس مسئولیت در برابر هم‌نوعان است و چنین کاری مستلزم آزادی اراده و استقلال رأی است.

در نظام بازار رقابتی، خیررسانی انسان‌ها به هم‌نوعان به صورت ناشناس و ناخواسته صورت می‌گیرد و از این رو به‌رغم بیش‌ترین حد خیررسانی به دیگران، حس تکلیف اخلاقی به‌طور فردی ارضا نمی‌شود. اما در عین حال، راه برای نیکوکاری مستقیم برای همگان باز است، زیرا در یک جامعه آزاد، انسان‌ها مالک و صاحب دارایی‌های خود هستند. بنابراین، به یقین می‌توان ادعا کرد که در یک جامعه مبتنی بر حقوق و آزادی‌های فردی است که می‌توان از اخلاق به معنای حقیقی کلمه سخن گفت. حق مالکیت فردی و آزادی انتخاب که دو رکن اساسی نظام اقتصادی بازار رقابتی‌اند، در عین حال شرط لازم برای تحقق بخشیدن به ارزش‌های اخلاق فردی و فضیلت‌های اجتماعی است. آن‌ها که به بهانه اخلاق و عدالت، حقوق مالکیت و آزادی انسان‌ها را مورد تخطی قرار می‌دهند، در عمل تیشه به ریشه اخلاق و عدالت در جامعه می‌زنند.

۱۸۰۰ تومان

ISBN 964-312-917-9

9 789643 129170

نشرنی

طرح جلد: پرویز بیانی

اقتصاد و عدالت اجتماعی

معمود دہلی با همکاری موسی غنی نژاد، محمد طیبیان، غلامعلی فرجادی